

[Morten Lange.]

Jeg anser det for at være helt givet, at De europæiske Fællesskaber netop i en depressionsperiode vil få alle tænkelige vanskeligheder ved at blive enige om noget som helst, der minder om en rimelig konjunkturpolitik for så stor en enhed. Det er netop i en nedgangssituation, jeg anser Fællesskaberne for at være den helt skæbnsvangre fejltagelse. Erfaringerne tyder i den retning, og jeg er helt sikker på, at allerede de vanskeligheder, man har haft ved at opnå enighed mellem Tyskland og Frankrig, viser, hvor svært det er at nå andet end den fjerdebedste løsning, og den fjerdebedste løsning er ikke god nok.

Det er ganske karakteristisk i den nuværende fase af denne forhandling, at tilhængere af De europæiske Fællesskaber har så travlt med at påstå, at selv om man splitter Norden, ved at Nordens lande kommer i 2 eller 3 forskellige lejre, så skal dette være det, der medfører et virkeligt nordisk samarbejde. Det skal man være en meget, meget stor optimist for at tro, og det får i hvert fald ikke os andre til at tro andet, end at man af skræk for den opinion, som ønsker et nordisk samarbejde, prøver på at foregøgle dem, at det skal skam nok lykkes alligevel, selv om nogle lande, f. eks. Danmark, skal stadig snævrere integreres økonomisk med en række andre lande i Europa, mens de nordiske lande i øvrigt står uden for denne integrering. På den basis kan man ikke forestille sig et tæt økonomisk samarbejde.

(Kort bemærkning).

Auken: Jeg beklager, hvis jeg udtrykte mig uklart om hensigten med det, jeg sagde før. Hensigten var naturligvis ikke at udsætte medlemmerne for en lang, martrende debat omkring alle de store spørgsmål om fællesmarkedet. Det eneste, jeg ønskede, var bare, da jeg ligesom opfattede en usikkerhed i udenrigsøkonomiministerens sind med hensyn til, hvad der var vores standpunkt, kort at sammenfatte, hvad vort standpunkt var, ligesom udenrigsøkonomiministeren og statsministeren på udmærket måde har sammenfattet regeringens synspunkt. Jeg synes bare, at det måske af pædagogiske grunde var godt, at vi ligesom fik stillet det op over for hinanden, og så vil jeg sige der-

til, at jeg erkender da gerne, at mange finder mit alternativ syntetisk — det tror jeg var udtrykket — og det kan man jo have forskellig opfattelse af. Det eneste, jeg bare ville stå fast på, var, at det eksisterede.

(Kort bemærkning).

Maigaard: Statsministeren fremhævede i sit meget videnskabelige indlæg her til sidst, at han anså fællesmarkedet for at være afspændingsfremmende. Det synes jeg er en ganske interessant påstand, og jeg vil gerne spørge statsministeren om, hvordan han forener denne betragtning med den linje, som Willy Brandt har lagt an i forhold til fællesmarkedet og udenrigspolitikken.

Må jeg først sige, at Brandt er ingen hvem som helst. Den tyske kansler vil altid tale med megen vægt i fællesmarkedet af en lang række grunde, jeg ikke skal komme ind på her. Brandt er kendt — og med rette — for sin østpolitik, men hans politik har jo også en anden side, den, der herhjemme er blevet refereret under etiketten EF-soldater, og dér synes jeg, der er tre ting i denne linje, der er interessante. Jeg bygger her på Brandt udtalelser den 8. februar 1972 i den udenlandske presseforening i Bonn. Her taler Brandt om den logiske følge af, at disse stater, EF-staterne, også på forsvarsområdet rykker snævrere sammen. Brandt taler videre om, at man må rejse spørgsmålet, hvilken yderligere rolle for den vesteuropæiske komponent i forsvarret det atompotentielt vil spille, som to af EF-staterne, nemlig England og Frankrig, råder over. Han peger endelig på, at NATO ikke gør det. Eurogruppen omfatter ikke de vesteuropæiske lande. Alle de vesteuropæiske lande har ansat Eurogruppen for en meget nyttig foreteelse, men den kan ikke tjene som erstatning for det andet, som er nødvendigt, nemlig at alle de vesteuropæiske partnere, det vil sige inklusive Frankrig, gør sig overvejelser om de fremtidige forsvarspolitiske aspekter.

Brandt peger altså på forsvarspolitisk samarbejde, som inkluderer Englands og Frankrigs atompotentielt, og som ikke kan rummes inden for NATOs rammer. Det lægger han op. Og så spørger jeg statsministeren: er det blokpolitik, eller er det afspændingspolitik?